

C. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

1. Araştırma Süreçlerinin Yönetimi ve Araştırma Kaynakları

Araştırma süreçlerinin yönetimi Üniversitemizin araştırma strateji ve politikalarını desteklenmesi ve araştırma süreçlerini koordine edilmesi ve daha etkin yönetilebilmesi amacıyla 30 Kasım 2023 tarihli Senato Toplantısı ile Araştırma Koordinatörlüğü kurmuştur. Uygulama Araştırma Merkezleri'nin Kurum Uygulama ve Araştırma Merkezleri Koordinasyon Kurulu tarafından izlenmesi ve değerlendirilmesine, akademik verilerin web tabanlı BAPSİS, AVESİS ve DAPSİS üzerinden izlenmesine, ulusal ve uluslararası endekslerdeki sıralamasının kurumsal olarak takibi ve araştırma çıktılarının web sayfası aracılığıyla paylaşılmasına devam edilmiştir. Ayrıca tüm bu birimlerden gelen verilerin entegrasyonu ve analizi için Dijital Dönüşüm ve Bilişim Koordinatörlüğü (<https://digi.hu.hacettepe.edu.tr/>) ile de araştırma ve geliştirme süreçlerinin performans takibi için ortak çalışmaların 2025 yılında yapılması planlanmıştır.

Hacettepe Üniversitesi, Eylül 2022 tarihinde yayımladığı 2022 – 2027 Dönemi Araştırma Öncelik Alanları Raporu (<https://fs.hacettepe.edu.tr/haberler/2022/09/Eylul/ARASTIRMA%20ONCELIK%20ALANLARI%20RAPORU.pdf>) ile araştırma-geliştirme politikasını belirlemiş ve kamuoyuyla paylaşmıştır. Üniversite ARGE stratejisini (https://sgdb.hacettepe.edu.tr/sayfa_dosyalari/raporlar/stratejik_plan/2023-2027_HU_SP.pdf) 2023-2027 stratejik planında gözden geçirmiş ve “Araştırma Üniversitesi niteliğini güçlendirmek” şeklinde yeniden yapılandırmıştır. Performans göstergelerini ve hedeflerini de bu kapsamda güncellemiştir.

Üniversitemiz tarafından AR-GE ekosistemine katkıda bulunmak adına 2025 yılında uygulanacak Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama Esasları güncellenerek uygulanmaya başlanmıştır (<https://fs.hacettepe.edu.tr/research/BAP%20UYGULAMA%20ESASLARI.pdf>).

Yine 2025 yılında Araştırma Üniversitesi Destek Programı (ADEP) projeleri kapsamında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından 12. Kalkınma Planında yer alan ve Üniversitemizin eşleştirilmiş olduğu İlaç, Tıbbi Cihaz ve Gıda Arzı Güvenliği konularında özel Öncelikli Alan Araştırma Projeleri çağrısına çıkılmış ve bu alanlara uyumlu projelere Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından aktarılan ödenek kullanılarak BAP uygulama esaslarındaki proje destek limitlerinin üzerinde araştırma ödeneği sağlanmıştır. Bunun dışında Üniversitemizin 12. Kalkınma Planında yer alan öncelikli sektörler dışında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından tıp-sağlık fen-mühendislik ve sosyal beşeri bilimler alanlarında eşleştirildiği alt çalışma konuları da desteklenerek Büyük Veri Teknolojileri ile Yapay Zeka Teknolojileri alanında çağrıya çıkılmıştır. (<https://fs.hacettepe.edu.tr/research/BAP%20UYGULAMA%20ESASLARI.pdf>).

Hacettepe Üniversitesi, 2025 yılında bilimsel araştırma perspektifini günümüz teknolojileri paralelinde yoğunlaştırmak amacıyla "Dijital Dönüşüm ve Akıllı Teknolojiler" temalı özel bir BAP çağrısına çıkmıştır (BAP-ÇP-2025-DİJİTAL). Bu çağrı, üniversitemizin sadece akademik değil, aynı zamanda idari ve operasyonel süreçlerinde de dijitalleşmeyi bir "Araştırma Üniversitesi" standardı

olarak benimseme vizyonunu da yansıtmaktadır. Çağrı kapsamında; büyük veri analitiği, makine öğrenmesi, açık bilim uygulamaları ve sağlık bilişimi gibi alanlardaki projeler öncelikli olarak desteklenmiştir.

2025 yılında BAP uygulama esaslarında yapılan revizyon ile Üniversitemizde öğrenimlerine devam eden ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin bitirme projeleri, tez projeleri ile ulusal ve uluslararası bilim-teknoloji yarışmalarına yönelik hazırladıkları projeler Tez projeleri türünde desteklenmeye başlanmıştır. Toplamda 38 öğrenci projesi desteklenmiştir. (<https://fs.hacettepe.edu.tr/research/BAP%20UYGULAMA%20ESASLARI.pdf>).

Kurumumuz ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulama olarak, Uluslararası Araştırma İş birliği Projeleri kapsamında Üniversitemiz mensubu araştırmacılar uluslararası düzeyde tanınmış dünyanın önde gelen üniversitelerinde veya araştırma merkezlerinde çalışma yapmak üzere desteklenmiştir. 2025 yılında 9 akademisyen yaklaşık 5 milyon TL ile destek almıştır.

2025 yılı bütçe dağılımında en yüksek payı %42 ile "Altyapı Projeleri" almıştır. Bu durum, Üniversitemiz' in 2023-2027 Stratejik Planı'nda yer alan araştırma laboratuvarlarının modernizasyonu hedefi (Hedef 2.3) ile örtüşmektedir. Altyapı yatırımları, Üniversitemizin küresel sıralamalardaki rekabet gücünü koruması için gerekli olan yüksek teknolojik ölçüm ve analiz cihazlarının teminini ve araştırma altyapılarımızın güncellenmesini sağlamaktadır.

Üniversitemizde 2025 yılında toplam 1.079 proje yürürlükte olup, bu projelerin toplam bütçesi 1,5 milyar TL'nin üzerindedir. Bütçe dağılımı incelendiğinde; projelerin %35,7'sinin Hacettepe Üniversitesi kaynaklı BAP desteklerinden, %36,7'sinin TÜBİTAK, %2,8'inin TÜSEB gibi kamu fon sağlayıcı kurumlardan ve %18,1'inin ise Avrupa Birliği ile diğer dış kaynaklı desteklerden fonlandığı görülmektedir. Bunun yanı sıra, bütçenin %6,7'si YÖK-ADEP kapsamınca kazanılan desteklerden oluşmaktadır.

Olgunluk Düzeyi (4): Kurumda ulusal ve uluslararası düzeyde kurum içi ve kurumlar arası ortak programlar ve ortak araştırma faaliyetleri izlenmekte ve ilgili paydaşlarla değerlendirilerek iyileştirilmektedir.

İç ve dış kaynaklar

Üniversitede dış kaynaklı projesi kabul edilen araştırmacılar için teşvik edici bir ödül ve destek sistemi geliştirilme stratejik hedefi yönünde çalışmalar devam etmektedir. Hacettepe Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Birimi tarafından araştırmacılara Hızlı Destek Projesi niteliğinde Ek bütçe başvuru imkanlarının tanınması gibi iyileştirmeler yapılmıştır.

Üniversite öğretim üyelerinin ve araştırmacılarının disiplinler arası/çok disiplinli bakış açılarını desteklemek amacıyla Kök Hücre Bilimleri Ana Bilim Dalı tarafından Araştırma Koordinatörlüğü üyelerinin katılımıyla "Yenilikçi Yaklaşımlarla Kök Hücre Teknolojileri" başlıklı bir çalıştay 17

Ekim 2025 tarihinde düzenlenmiştir. 200 katılımcıyla (akademisyen, lisans/lisansüstü öğrenciler ile araştırmacılar) gerçekleştirilen etkinlikte Kök hücrede gelişimi ve farklılaşmayı izlemek için DNA barkodlama, Gen tedavisi ve kliniğe yönelik düzenlemeler, Giyilebilir teknolojiler ve hücreyel entegrasyon, Kök hücre ve ilaç hedefleme çalışmaları ile Hücre mühendisliğinde büyük veri ve yapay zeka oturumlarında, hem akademisyenler hem de öğrencilerin katkıları ile verimli bir tartışma platformu oluşturularak gelecek akademik ve bilimsel hedefler belirlenmiştir (<https://fs.hacettepe.edu.tr/stemcell/dosyalar/%C3%87a1%C4%B1%C5%9Ftay%20Bro%C5%9F%C3%BCr-2.pdf>).

Türkiye'nin Avrupa Araştırma Altyapılarına (ESFRI ve ERIC) Entegrasyonu; Uluslararası iş birliği ağı ile ERIC ve ESFR ve Ufuk Avrupa 2025 Çalışma Programı ve Araştırma Altyapıları Çağruları hakkında 7 Kasım 2025 tarihinde Ufuk Avrupa Programı Araştırma Altyapıları (Research Infrastructures -INFRA) Bilgilendirme ve Tanıtım Etkinliği gerçekleştirilmiştir (C1.1).

Üniversitemiz Araştırma Koordinatörlüğü tarafından 7 Kasım 2025 tarihinde Hacettepe Üniversitesi Araştırma Ekosistem Buluşması gerçekleştirilmiştir. 68 öğretim üyesinin katıldığı etkinlikte üniversitemizin araştırma birimlerinde çalışan sorumlular ilgili birimlerin faaliyetleri konusunda bilgilendirilmiştir. Ardından Prof. Dr. Adil Denizli Hoca Bilimle Geçen Bir Ömür başlıklı bir motivasyon konuşması gerçekleştirmiştir. Son olarak araştırma süreçleriyle ilgili bir panel düzenlenerek üniversitemizde araştırma süreçleri sırasında yaşanan pozitif ve negatif konular ve hocalarımızın bunlara karşı geliştirdiği çözümler tartışılmıştır (C1.2).

Üniversite genelindeki 250' den fazla araştırma alt yapısının dijital bir platform altında görünür hale getirilerek dinamik bir envanter sisteminin oluşturulması ve erişilebilirliğin iyileştirilmesi çalışmaları sürdürülmektedir. Böylelikle Üniversitemizdeki Disiplinlerarası işbirliğini teşvik edilmesi, araştırma kapasitesinin yükseltilmesi ve kaynakların verimli kullanılması hedeflenmiştir.

Üniversitemiz Araştırma Koordinatörlüğü tarafından hazırlanan Araştırma ve Geliştirmede Üretken Yapay Zeka Rehberi Senato üyelerimize sunulmuştur (<https://hacettepe.edu.tr/duyuru/snykkararlari/s260226.pdf>).

Olgunluk Düzeyi (4): Kurumda ulusal ve uluslararası düzeyde kurum içi ve kurumlar arası ortak programlar ve ortak araştırma faaliyetleri izlenmekte ve ilgili paydaşlarla değerlendirilerek iyileştirilmektedir.

Doktora programları ve doktora sonrası imkanlar

Doktora eğitiminin nicelik ve nitelik olarak iyileştirilmesi Üniversitenin 2023-2027 stratejik planında yer almaktadır. Bu kapsamda, öğrenim gören ve mezun olan doktora öğrenci sayılarının artırılması hedeflenmiştir. Üniversitenin doktora programlarının farklı alanlarda olması ve uluslararası görünürlüğünün güçlü olması nedeniyle tercih edilen bir üniversitedir. Hacettepe

Üniversitesi yurtdışından gelen misafir öğretim elemanlarına doktora sonrasında araştırmalarını ve bilimsel çalışmalarını yürütme imkanı sunmaktadır. Misafir öğretim üyesi başvuru ve kabul koşullarının Hacettepe Üniversitesi Misafir Araştırmacı Programı Kabul ve Uygulama Yönergesi'nde ayrıntılar sunulmaktadır (<https://hacettepe.edu.tr/duyuru/yonergeler/misafirarastirmaci040624.pdf>). Üniversitemizde aynı zamanda Ek Madde 34 kapsamında Ar-Ge projelerinde görev alacak doktora sonrası sözleşmeli araştırmacı (DOSAI) istihdamı gerçekleştirilmektedir (<https://hacettepe.edu.tr/duyuru/snykkararlari/yk150525.pdf>). Yine genç araştırmacıları desteklemek amacıyla doktorasını tamamlayan akademisyenler için “Kariyer Başlangıç Projeleri İmkani sunulmuştur ve 2025 yılında 9 proje bu kapsamda desteklenmiştir (C1.3).

Olgunluk Düzeyi (4): Kurumda ulusal ve uluslararası düzeyde kurum içi ve kurumlar arası ortak programlar ve ortak araştırma faaliyetleri izlenmekte ve ilgili paydaşlarla değerlendirilerek iyileştirilmektedir.

2. Araştırma Yetkinliği, İş birlikleri ve Destekler

Hacettepe Üniversitesi'nin araştırma vizyonu doğrultusunda, 4 Kasım 2025 tarihinde Horizon Europe Research Infrastructures (INFRA) Bilgilendirme Toplantısı gerçekleştirildiği ve bu toplantıda alınan geri bildirimler sonucunda yeni eğitimlerin planlanması hedeflenmektedir.

Üniversitede gerçekleştirilen eğitimlerin araştırma yetkinliklerinin gelişimine etkisini değerlendirmek amacıyla, iç ve dış kaynaklı proje başvuru ve kabul oranlarının analiz edildiği ve 2024 yılında yeni başlayan projelerin bütçesi 312.691.305,55 TL iken 2025 yılında 459.144.903,89 TL'ye yükseldiği görülmüştür. Devam eden projelerin bütçesi ise 2024 yılında 560.579.816 TL iken, 2025 yılında 1.121.343.163,81 TL'ye ulaşmıştır. Araştırma yetkinliğini artırmaya yönelik önlemler kapsamında, araştırma enstitülerinin yapısını güçlendirmek amacıyla kapsamlı bir dönüşüm süreci başlatılmıştır.

Olgunluk Düzeyi (4): Kurumda ulusal ve uluslararası düzeyde kurum içi ve kurumlar arası ortak programlar ve ortak araştırma faaliyetleri izlenmekte ve ilgili paydaşlarla değerlendirilerek iyileştirilmektedir.

Ulusal ve uluslararası ortak programlar ve ortak araştırma birimleri

Ek Madde 34 kapsamında 35 araştırmacı, Ek Madde 46 kapsamında ise 6 araştırmacı görevlendirilmiştir.

Olgunluk Düzeyi (4): Kurumda ulusal ve uluslararası düzeyde kurum içi ve kurumlar arası ortak programlar ve ortak araştırma faaliyetleri izlenmekte ve ilgili paydaşlarla değerlendirilerek iyileştirilmektedir.

3. Araştırma Performansı Araştırma performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi

Hacettepe Üniversitesinde akademik veriler, web tabanlı sistemler aracılığıyla takip edilmekte olup, bu süreçte BAPSİS, AVESİS ve DAPSİS gibi platformlar aktif olarak kullanılmaktadır. Bunun yanında Hacettepe Üniversitesi'nin araştırma çıktıları, projeleri, uzmanlık alanları, iş birlikleri ve akademik profillerine ilişkin güncel ve doğrulanmış bilgileri görünür kılmak; araştırma faaliyetlerinin erişilebilirliğini ve etki potansiyelini artırmak amacıyla yeni bir portal hayata geçirilmiştir (<https://research.hacettepe.edu.tr/tr/>).

Üniversitenin ulusal ve uluslararası ortak çalışmaları artarak devam etmiştir. Dünyanın en kapsamlı sürdürülebilir kampüs sıralamalarından biri olan UI GreenMetric World University Ranking'in 2025 yılı sonuçlarına göre Hacettepe Üniversitesi, 1.745 üniversitenin değerlendirildiği UI GreenMetric Dünya Sıralamasında 2025 yılında dünya genelinde 183. sırada yer almıştır.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Araştırma Odaklı Misyon Farklılaşması ve Uzmanlaşma programı kapsamında yer alan, 2025 araştırma performans sonuçlarına göre üniversitemiz 2025 Araştırma Üniversiteleri performansında iki basamak yükseldi. Sıralamaya göre Hacettepe Üniversitesi, Türkiye'deki 23 üniversite arasında 8. sırada, A2 kategorisindeki araştırma üniversiteleri arasında ise 3. sırada yer almıştır. Hacettepe Üniversitesi, aynı zamanda tıp fakültesi bulunan devlet üniversiteleri arasında da 2025 yılı performans sonuçlarına göre 1. sırada yer alarak, sıralamada yer alan 17 göstergenin tamamında bir önceki yıla göre yükseliş göstererek bütüncül bir başarıya imza atmıştır ([Araştırma Üniversiteleri 2025 Sıralaması Açıklandı | Yükseköğretim Kurulu](#)).

TEKNOFEST teknoloji yarışmaları kapsamında, Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yürütücülüğünde düzenlenen Nükleer Enerji Teknolojileri Tasarım Yarışması'nın 2025 yılı sonuçları geçtiğimiz Eylül ayında açıklandı. Sonuçlara göre, üniversitemiz takımlarından HÜRKOR, Temel Kategori Detay Tasarım Kategorisi'nde ikinciliğe değer bulundu. Kendi kategorisinde tek okul takımı olan HÜRKOR'un bu başarısı, Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı (T3 Vakfı) tarafından yapılan değerlendirme sonucunda Akademik Teşvik Ödülü'yle de taçlandırıldı (https://gazete.hacettepe.edu.tr/tr/haber/teknofest_takimimiz_hurkora_t3_vakfindan_15_milyon_tl_akademik_tesvik_odulu-861).

Olgunluk Düzeyi (4): Kurumda ulusal ve uluslararası düzeyde kurum içi ve kurumlar arası ortak programlar ve ortak araştırma faaliyetleri izlenmekte ve ilgili paydaşlarla değerlendirilerek iyileştirilmektedir.

Öğretim elemanı/araştırmacı performansının değerlendirilmesi

Araştırmacı performanslarını teşvik etmek amacıyla akademik teşvik ve ödüllendirme mekanizmaları güçlendirilmiştir. Araştırma yetkinliklerini teşvik etmek ve izlemek amacıyla, her

yıl Hacettepe Ödülleri adı altında çeşitli kategorilerde ödüller verilmektedir. Hacettepe Üniversitesi Ödül Yönergesi 04.12.2025 tarihli Senato kararı ile iyileştirilmiştir. “Ödüle layık adayların, özgün ve öncü çalışmaları ile bilime/sanata yüksek düzeyde katkı sağlamış olmaları gerekmektedir” ve “Ödül Değerlendirme jüri üyelerinin oy birliği ile ilgili alanda birden fazla adayın ödüllendirilmesi yönünde teklifte bulunması halinde Senato tarafından ödül alan kişi sayısı artırılabilir” şeklinde maddeler ile bilimsel ve sanatsal etkinliğin artırılması vurgulanmıştır (<https://www.hacettepe.edu.tr/duyuru/yonergeler/odulyonergesi081225.pdf>).

Kurumdaki araştırmacıların ulusal ve uluslararası başarıları ve kazandıkları ödüller düzenli olarak üniversitenin web sayfasında yayımlanmaktadır. 2025 yılında, üniversitenin öğretim üyeleri bir TÜBA GEBİP Ödülü, üç Bilim Akademisi Genç Bilim İnsanları Ödülü (BAGEP 2025), bir TÜBA Teknofest Doktora Bilim Ödülü, bir 2025 Dr. Nejat F. Eczacıbaşı Tıp Teşvik Ödülü kazanmıştır.

Olgunluk Düzeyi (4): Kurumda ulusal ve uluslararası düzeyde kurum içi ve kurumlar arası ortak programlar ve ortak araştırma faaliyetleri izlenmekte ve ilgili paydaşlarla değerlendirilerek iyileştirilmektedir.